

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

פרשת האזינו

שבת שובה

תשרי תשפ"ז

גיליון מס' 616

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

במסכת ברכות (דף כ ע"ב) מובאת שיחה מופלאה בין מלאכי השרת לקדוש ברוך הוא.

שואלים המלאכים:

"ריבונו של עולם, כתוב בתורתך 'אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד', והלא אתה נושא פנים לישראל, דכתיב 'ישא ה' פניו אליך'!"

משיב להם הקדוש ברוך הוא:

"וכי לא אשא פנים לישראל? שכתבתי להם בתורה 'ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך' – והם מדקדקים על עצמם עד כזית ועד כביצה!"

תשובתו של הקב"ה גילתה לנו יסוד עצום: התורה הקדושה חייבה את האדם לברך ברכת המזון רק כשהוא "שבע", ואף על פי כן, עם ישראל אינו מסתפק במינימום הנדרש מהדין. הם מדקדקים, **מחמירים על עצמם** ומברכים גם על שיעור קטן של כזית או כביצה. למד מכך הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל **יסוד נפלא**: רואים מכאן שכאשר אדם לוקח על עצמו חומרות ודקדוקי מצוות מעבר לעיקר הדין – הוא **מעורר בשמיים הנהגה** של "נשיאת פנים".

מהי אותה "נשיאת פנים"? זוהי הנהגה שלפנים משורת הדין, למעלה מדרכי הטבע.

מכאן הוכחה נפלאה: אפילו אם חלילה נגזרה על האדם גזירה קשה, שע"פ דרך הטבע א"א להינצל ממנה – יש בידו לשנות את המציאות. כשהאדם מתאמץ מעל ומעבר לכוחותיו ומדקדק במצוות, הקדוש ברוך הוא מתנהג עמו באותה מטבע בדיוק: משדד עבורו את מערכות הטבע ומשפיע עליו חסד ורחמים, **גם במקום שעל פי דין אינו מגיע לו**. ועדות זו זהו גילוי דעת של הבורא עצמו בפני מלאכי השרת. מי שמתנהג עם ה' לפנים משורת הדין, פותח לעצמו שערי שמיים של הנהגה נסתרת ולמעלה מן הטבע.

שעון קיץ:

שקיעת החמה - 18:44

נץ החמה - 6:24

סו"ז ק"ש: מג"א - 8:49 הגר"א - 9:26

סוף זמן תפילה: הגר"א - 10:28

צאת שבת - 19:15

זמן ר"ת במוצ"ש - 20:00

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

ויכתב משה את התורה ויתנה אל הכהנים בני לוי (ל"א, ט')
כתב מרן זיע"א:

כאשר כתב משה את ספר התורה, נתנה לשבט לוי, וכמו שנאמר: ויכתוב משה את ספר התורה ויתנה אל הכהנים בני לוי הנושאים את ארון ברית ה', באותה שעה נקהלו כל שבטי ישראל אליו, ואמרו לו: מפני מה אתה משליט את שבטך עלינו בתורה, הלא כולנו היינו במעמד הר סיני ואמרנו נעשה ונשמע!?

ואף אני אומר לגבי אחינו הספרדים, שגם הם ישתתפו בלימוד הדף היומי! וכפי שאמר המהר"ם שפירא שהדף היומי של רבבות אלפי ישראל, הוא גשר ברזל שישראל יוכלו לעבור בו את הים הזועף, ובכל גלויות ישראל היא **שעמדה לנו** ועמדה לאבותינו.

ולזה רמזו (יבמות קכא.): אמר רבן גמליאל: פעם אחת באתי בספינה, וראיתי ספינה אחת שנשברה, והייתי מצטער על תלמיד חכם שבה, וכשעליתי ליבשה בא וישב ודן לפני בהלכה, אמרתי לו: בני, מי העלך? אמר לי: דף של ספינה נזדמן לי, וכל גל וגל שבא נענעתי לו ראשי, **כי הדף הזה (הדף היומי) עומד למגן ולמסתור מפני גלי הים הזדונים. (מאור ישראל, דרושים עמ' ר"כ)**

הנה בעשרת ימי תשובה אנו אומרים בתפלה: זכרנו לחיים, ובברכת מודים אנו מבקשים – וכתוב **לחיים טובים**, ובסוף מבקשים - ובספר חיים **ברכה ושלוש ופרנסה טובה** וצריך להבין מדוע מוסיפים בהדרגה עוד ועוד בקשות.

ומבואר במדרש (ויקרא רבה ה', ח') ישראל אומנים הם שיודעים לרצות את בוראם, מבקשים מעט ואח"כ מוסיפין עוד, משל לעני שביקש בצל וכשקיבל, אמר לבעל הבית, וכי אפשר לאכול **בצל בלא לחם**? וקיבל גם לחם, ושוב אמר לבעה"ב וכי אפשר לאכול **בלא לשתות**? ונתנו לו לשתות, נמצא שאכל ושתה ושבע.

כך עם ישראל בתחילה מבקשים מהקב"ה בקשה קטנה ולבסוף מוסיפים עוד **בקשה ועוד בקשה**. וכך אמר דוד המלך לפני הקב"ה רבש"ע **שגיאות** מי יבין? שביקש מחילה על **השגגות**, והקב"ה מחל לו, אח"כ המשיך לבקש, גם **מזדים** חשוד עבדיך, שביקש מחילה על **הזדונות**, והקב"ה מחל לו, ושוב ביקש ונקיתי **מפשע** רב, שביקש מחילה גם על **הפשעים**, וא"ל הקב"ה מחול לך (סנהדרין ק"ז).

(שמענו מפי קודשו)

וישמן ישורון ויבעט (ל"ב, ט"ו)

המשביע עצמו בבשר ודגים כל יום ואכל ושבע ודשן, וחושב שעל ידי כך יוסיף ימים על ימיו יותר ממה שקצוב לו, **הרי הוא טועה**, שלא תועיל לו אכילת בשר לאריכות ימים, ואין שלטון **ביום המות**, והרבה אנשים רזים וכחוסים, אשר רזו במשמניהם מאריכים ימים יותר מאנשים המפטמים עצמם בבשר. (ענף עץ אבות, עמ' ק"א)

חידודי ידע

1. **מי תיקן** לישראל קריאת התורה בשבת, ובשני וחמישי.
2. **מתי הנהיגו** לקרא את ההפטר
3. **כמה עולים** לתורה-בשבת, ביו"כ, במועדים, בר"ח, בחוה"מ, בשני וחמישי.
4. **איך יתכן** שיקראו 5 ימים רצופים בתורה בימים שאין אומרים הלל
5. **מה הן שבע** מצוות בני נח
6. **במה חמור** דינם של בני נח מבני ישראל
7. **באלו 7 מצוות** עשה שהזמן גרמן נשים חייבות
8. **מאילו שתי** מצוות **לא תעשה** נשים פטורות
9. **מה הן 7** המצוות מדרבנן
10. **איך יתכן** שיהודי יהיה פטור מדאורייתא מכל מצוות עשה
11. **למה מרמזים הסימנים**: 1. זמ"ן נק"ט 2. מנצפ"ך 3. שד"ר 4. המג"ע א"ש 5. שצ"ס חנכ"ל 6. י"ד שח"ט ד"ס 7. אסקל"ב גוד"ו.

תשובות:

1. **בשבת**-משה רבינו, **בשני וחמישי**-עזרא הסופר (ב"ק ק"ח)
2. **בזמן גזירת אנטיוכוס** כי לא נתנו לקרא בתורה (אבודרהם, סדר תפילות שבת)
3. **בשבת-7**, ביוה"כ-6, בחגים-5. בר"ח וחוה"מ-4 בשני וחמישי-3
4. **אם חל ר"ה** בימים חמישי שישי (קוראים בר"ה-חמישי שישי, ובשבת, יום א'-צום גדליה, יום ב'-קריאה רגילה)
5. **ע"ז, ג"ע, שפיכות דמים**, אבר מן החי, ברכת ה' (לא לקלל), גזל, לדון דינים (אבג"ד)
6. **בן נח** שעבר על 7 מצוות נהרג בסייף, ובן נח נהרג בגזל פחות משוה פרוטה, ונהרג ע"י עד אחד וללא התראה.
7. 1. שמחת החג, 2. הקהל, 3. קדוש היום, 4. אכילת מצה בליל פסח, 5. מגילה, 6. חנוכה, 7. ארבע כוסות.
8. 1. לא תקיפו פאת ראשכם, 2. לא תשחית פאת זקנך. (ויקרא י"ט)
9. עירובין, נר שבת, נר חנוכה, הלל, נטילת ידים, מגילה, ברכות הנהנין (וסימנן-ענ"ה נמ"ה)
10. **סומא** פטור מכל מצוות עשה מדאורייתא.
11. 1. **ששה סדרי משנה-זרעים**, מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות 2. **מנצפ"ך** צופים אמרום (שבת ק"ד), כלומר האותיות הסופיות בא"ב, הצופים-הנביאים אמרום. 3. **שלוחה דרבנן**. 4. **סדר הקדימה בברכות**- המוציא, מזונות, גפן, עץ, אדמה, שהכל. 5. **שבעת כוכבי המזלות**- שבתאי, צדק, מאדים, חמה, נוגה, כוכב, לבנה. 6. **שבעת המשקים**- המכשירים לקבל טומאה: יין, דבש, שמן, חלב, טל, דם, מים, (אורה"ח סי' תקנ"ח) 7. **שיעור מידות הנפח** הם- א-ס-ק-ל-ב אפה-ג' סאין, סאה-ו' קבין קב-ד' לוגין, לוג-ו' ביצים.

א-ס-ק-ל-ב

ג-ו-ד-ו

חידודין

1. **איזה חפץ** מכניסים אותו לפה ולא בולעים אותו ומברכים עליו?
2. **מצא פסוק** בתורה שש מילים אחד אחר השני המתחילים באותה אות (פרשת מיקץ)
3. **היכן נמצא** שאדם גר בבית רגיל, הראוי למגורי כל אדם ופטור ממזוזה?
4. **בכמה ברכות**, ואלו הן, מוזכר שמו של אבי האומה – אברהם אבינו?

תשובות

1. שופר
2. ויאמרו "איש אל אחיו אבל אשמים אנחנו"
3. שמתגורר בבית בעל כורחו על פי צו המלך, או בבית שותפים בו ישראל וגוי (תוס' יומא י', והרמ"א יו"ד סי' רפ"ו)
4. בברית מילה להכניסו בבריתו של אברהם, וברכת חליצה: וצונו בחוקים של אברהם (אבהע"ז סי' קס"ט)

מעשה רב

סיפר רבי אברהם יוסף שליט"א – בנו של מרן ישנה תמונה שעומדת לנגד עיניי, מחזה בלתי נשכח לו הייתי עד, היה זה בערב יום הכפורים, אבא ואמא מבקשים סליחה זה מזה, אמא היתה **מבקשת סליחה מאבא** על שלא עזרה לו מספיק, **אבא היה מבקש סליחה** על שלא מכבד אותה די הצורך, והיו עומדים ומבקשים סליחה זה מזה בעיניים דומעות מבכי... דוקא שניהם שכל כך דאגו זה לזה, דוקא הם חששו שמא לא עשו די הצורך, מחזה זה לא ימחה מזכרוני לעד.

(אוצרות ספרים אות ב')

סיפר רבי זמיר כהן שליט"א

שאלתי את מרן זיע"א מדוע מנהיגו לאמר את נוסח "כל נדרי" **לאחר צאת הכוכבים** בליל יום הכפורים, והלא מבואר בגמרא (שבת קנ"ז) שאין נשאלים לנדריים בשבת, אלא לצורך השבת, וכן כתב הרמ"א (אור"ח סימן תרי"ט סעיף א') שהמנהג לומר את נוסח "כל נדרי" מבעוד יום?

והשיב מרן כי מכיון שעל גבאי בית הכנסת מוטל עול כבד של אחזקת בית הכנסת, וזקוקים הם להכנסות ממכירת המצוות בימים הנוראים, ובליל יום הכיפורים רוב הציבור נמצא בבית הכנסת, ואז יש היענות גדולה לקנות המצוות ולתרום לאחזקת בית הכנסת.

והוסיף עוד שיש מקום ואף **ראוי להמתין לאותם המאחרים לבוא**, כדי שגם הם יזכו להשתתף באמירת תפילת "כל נדרי", וציין כן בשם כמה פוסקים שהעידו בגודלם שכן נהגו בארצות המערב, ועל כן הנח להם לישראל שיש להם בודאי על מה שיסמוכו.

(אוצרות סופרים, אות כ"ו)

סיפר רבי משה חבושה שליט"א

פעם הבחנתי שמרן קצת נימנם בתפילה ביום הכפורים והדבר הפליא אותי, במוצאי כיפור העזתי לשאול את מרן על כך, והשיב לי: **כמעט לא ישנתי כל הלילה בליל כפור** ישבתי ללמוד עד השעה 6:00 בבוקר.

עוד סיפר

אני זוכר איך מרן היה דורש לפני **תפילת הנעילה** והיה אומר: יש שער אחד שנפתח למשך כחצי שעה, בשעה זו לא לחשוב איזה קרב תאכל בלילה אלא לנצל את זה ולהתפלל מכל הלב, שהקב"ה ישמע את תפילתינו. גם היה אומר לחזן למהר בתפילת הנעילה כדי להספיק ברכת כהנים לפני השקיעה.

עוד סיפר

*אני זוכר לפני שנים רבות שהיינו מתאספים לאמירת הבקשות בביהכ"ס "אוהבי ציון" ומרן זיע"א היה מגיע בכל שבת למסור דרשה לאחר הבקשות.

גם המקובל הרב שרעבי זצוק"ל היה מגיע פעמיים בשנה להשתתף בבקשות, ואני זוכר שפעם אחת אמר הרב שרעבי על מרן זיע"א "אין כמותו בכל העולם".

*מידי פעם הייתי **מקליט למרן** שירים שהיה אוהב, ומרן היה שומע את זה ברכב בבסיעה, פעם אחת גנבו את הרכב של מרן, ובשב"כ גילו את הרכב בשטחים והתקשרו מיד לנשיא שלהם (ערפאת ימ"ש) ואמרו לו: אם הרכב לא יחזור מיד, היזהר לנפשיך זהו הרכב של הרב הכי גדול בעולם, ותוך שעות הרכב חזר, **אבל בלי הקלטות**.

*אני זוכר שהיה כאן בשכונה אדם צעיר שנפטר לפני הרבה שנים, אני למדתי אצלו בגן ומרן זיע"א היה נותן כאן בשכונה ששה דרשות בשבת, ולאחר מכן היה לו **זמן להיכנס לאותה אלמנה** וללמוד עם היתומים, לחזור איתם על הלימודים.

*אני זוכר שיצאנן הדרך במשך שנים רבות הגיע להתפלל ביום הכפורים עם מרן, וכל התפילה היה מסתכל על פניו של מרן, ובפרט כשהיה בוכה באמירת הוידוי והוא בעצמו גם היה בוכה, פעם אחת קרא לו מרן ושאל אותו, מה מעשיך? אמר לו **אני חקיין**, אמר לו מרן, אתה יכול לחקות את חבושה? א"ל אני יכול, אבל אני לא רוצה.

*מרן סיפר לי בשבת והתחיל לבכות – כשחזר ממצרים הוא **לא רצה להיות בשבת באוניה**, ולכן חיכה כחודש עד שמצא אוניה שתסיע דרך איטליה, ושעה לפני שבת הגיע לנמל יפו, וקיבל אותו אחד התלמידים שלמדו אצלו ממצרים, קוראים לו זיקי שאול נחום, ועשה אצלו שבת, בסוף היו מחותנים עם בנו אברהם.

הלכות עשרת ימי תשובה – ויום הכפורים

* **כתב הרמב"ם** (פ"ג מהל' תשובה): נהגו כל בית ישראל להרבות בצדקה ובמעשים טובים ולעסוק בתורה ובמצוות מראש השנה עד יום הכפורים, **יותר מכל השנה**.

* **שבעת הימים** שבין יום ראש השנה ליום הכפורים, הם כנגד שבעת ימי השבוע, ובכל יום ויום יעשה תשובה כפי כוחו, ויכוין לכפר בזה כל מה שחטא באותה שנה כנגד אותו היום, למשל: ביום ראשון בשבת יכוין לתקן כל מה שחטא בימי ראשון שבמשך אותה שנה, וכן הלאה.

* **התורה מכפרת עוון**, ואשרי השוקד על דלתות התורה לילה ויום, שאף העבירות החמורות מתכפרות בלימודו.

* **מצוה להרבות באכילה ושתייה בערב יום הכפורים, ואף הנשים חייבות במצוה זו**.

* **לכתחילה** צריך לקבוע בערב יום הכפורים לפחות סעודה אחת **על הפת**, לקיים בזה מצות אכילה בערב יום הכפורים, והעושה מלאכה בערב יום הכפורים אינו רואה סימן ברכה מאותה מלאכה.

* **מנהג יפה** לטבול בערב יום הכפורים במקוה טהרה, ואם אין לו אפשרות לטבול, ישפכו עליו תשעה קבין של מים (כשתים עשרה וחצי ליטר מים) ואפשר לעשות כן גם על ידי מקלחת.

* **צריך לסיים סעודה המפסקת מבעוד יום** כי מצוה להוסיף מחול על הקודש, ואף הנשים מצוות על כך.

ואין לברך עם ההדלקה ברכת שהחיינו אלא בסוף ההדלקה כולה, לאחר שתחלוץ מנעליה, כי בברכת שהחיינו מקבלת עליה קדושת יום הכפורים, ואסורה בכל חמשה עיניים.

(וכן הבנות יברכו שהחיינו, אעפ"י שאינם מדליקות נרות, כי הברכה היא על **עיצומו של יום הכיפורים**,

אך אם האשה או הבת מגיעה לביהכנ"ס ושומעת ברכת שהחיינו מהשליח צבור אינם מברכות בהדלקה)

* **מצוה לברך** על ריח טוב של מיני בשמים ביום הכפורים, כדי להשלים מאה ברכות ויכול לברך עליהם כמה פעמים ביום, לאחר שהיה היסח הדעת.

* **חולה שהוזהר** מרופא שלא יצום פן יכבד חוליו ויבא לידי סכנה, אין לו להתענות אלא יאכל וישתה **פחות פחות מכשיעור**,

וכן יולדת תוך **שלשה ימים** משעת לידתה לא תתענה, משלשה ימים ועד שבעה אם אמרה בפירוש שאינה צריכה לאכול, מותר לה להתענות, ואם לא אמרה מאכילים אותה, מכאן והילך הרי היא ככל אדם, וכל הימים הנזכרים הם **מעט לעת**.

ושלשה ימים הראשונים הם **שבעים ושתיים שעות**, והם נימנים **משעת הלידה** ממש.

* **החולה או היולדת** שמותר להם לאכול פחות פחות מכשיעור, ונוהגים לתת להם **כשיעור 30 גרם** לחמניה עם ליפתן (ששוקלים לפני יוה"כ) והשתיה נותנים להם כ-40 גרם.

ויפסיק בין אכילה לאכילה כתשע דקות, וטוב שיפסיק גם בין שתיה לשתיה כתשע דקות.

(ומן הדין די בשתייה בשהיה כדי שיעור שתית רביעית לאדם בינוני)

* **החולה שאוכל** פת נוטל ידיו על פרק היד עד הזרוע, ומברך **פעם אחת** על האכילה הראשונה ובסוף כל מה שאוכל מברך ברכת המזון ואומר יעלה ויבוא.

* **יש לברך ברכת** "שעשה לי כל צרכי" עם ברכות השחר, אף בתשעה באב ויום הכפורים.

* **קטן פחות מגיל תשע שנים** אינו מתענה כלל, ואפילו תענית שעות, בין תשע שנים מתענה **לשעות** שאם היה רגיל לאכול בשעה שמונה בבוקר מאכילים אותו בשעה תשע או עשר.

ובזמנינו שאין הקטנים בריאים כל כך, נער שהשלים י"ב שנה ונערה שהשלימה י"א שנה יתענו עד חצות היום ולא יותר.

(חזון עובדיה ימים נוראים)

סיפור השבוע

רבי משה נחשוני שליט"א, רב הקהילה החרדית בראשון לציון,

מספר סיפור נורא

אשתי הצדקנית מרת שרה נחשוני ע"ה, נפטרה לפני 3 חודשים.

מאז אני גר לבדי בבית. בלילה האחרון, יום שני, אור לוי טבת,

היא מופיעה בחלומי ולצידה אשה נוספת. קרובת משפחה,

שגם היא כבר **נמצאת בעולם האמת**.

הן מצביעות לכיון מדף מסוים שנמצא בארון הספרים,

ואשתי מבקשת שאעשה שם סדר. התעוררתי נדהם,

איני איש חלומות, והמראה בחלום היה ברור מאוד.

בכל זאת לא התייחסתי אליו ברצינות, ואמרתי לעצמי

'חלומות הוא ידברו'.

וכי מה יש לסדר באותו מדף שאשתי הצביעה עליו?

הרי זהו מדף מסודר למדי, מונח שם הש"ס ובצד יש כמה מסמכים

בודדים ושימושים בלבד, תעודות זהות, תרופות, מכתבים מהבנק.

למרות ההבנה שאין מה לסדר במדף הזה, **הטריד אותי החלום**

במשך כל היום. ולעת ערב החלטתי לבדוק מה קורה במדף.

הוצאתי את כל המסמכים, ואז גיליתי שם צ'ק.

ובאותו רגע הוברר לי הכל.

את הצ'ק הזה שהוא מכספי צדקה מסר לי יהודי בחתונה שבה

השתתפתי וביקש שאעביר אותו למשפחה מועטת אמצעים שזוכה

להכניס את הבת לחופה. כאשר הגעתי הביתה מאותה חתונה

הנחתי את השיק באותו מדף כדי להעביר אותו בהקדם לאותה

משפחה, **אבל שכחתי...**

האשה השניה שבאה בחלום היתה סבתא של הכלה, אמה של אם

המשפחה, שנוזקה ביותר לכסף.

החלום היה חלום אמת!

ראיתי עד כמה שבשמים מקפידים על העברת כספים לתעודתם.

ראיתי שיש קשר בין נשמות בעולם האמת לחיים בעולם הזה.

מרעיד לשמוע, ולראות כי יש דין ויש דיין, ויש השגחה פרטית על

כל מעשה ומעשה.

יאה פרסום הדברים לזיכוי הרבים.

עוד מסופר:

לפנינו מסמך מסעיר שפורסם ביום ג', ח' לחודש תמוז תש"ס

אני הח"מ מאשר בזה כי מעשה פלא בא לפני על ידי הקונים שלי.

האשה החשובה והצדיקה הרבנית ד. נפטרה לבית עולמים.

כעבור מספר שבועות אחותה ל.ו. ראתה אותה בחלום.

הנפטרת התחילה לדבר כמו בן אדם חי, **אחותה נבהלה וברחה**.

אך היא רדפה אחריה ואמרה: "אל תפחדו תעשי לי טובה,

אני חייבת חוב לבעל המכולת 'שלום' ברחוב מלכי ישראל,

אני מבקשת לשלם לו את החוב בסך 560 ₪.

האחות ניגשה למכולת ושלמה את החוב.

אני מאשר בזה כי הסיפור נכון. בעל המכולת ב.כ.

גם אני החותמת מטה ל.ו. מאשרת את החלום.

ואכן שילמתי את החוב.

מתוך החוברת

"החלום אדבר בו"

לרבי משה אבידן שליט"א

עלון השבוע מוקדש

להצלחת ידידינו הנכבד עוסק בצורכי ציבור באמונה

איש החסד

הרב אברהם ישעיהו שטרן שליט"א

זכות מרן תגן בעדו לרוות נחת מכל יוצאי חלציו

תחל שנה וברכתוה באושר עושר ובכבוד

ויזכה לעשירות מופלגת ביותר

ותלמודו בידו

סיפר אחד מבאי בית של מרן זיע"א:

מידי שנה בשנה בערב יום הכפורים בעת שמרן זיע"א היה אומר את הוידוי הגדול לרבנו ניסים, הוא היה מתייפח בבכי, וכשהוא מגיע למילים: ביטלנו תורתך, הרי אז הוא **פורץ בבכי נורא** ומתייפח בדמעות שליש.

באחת השנים ניגשתי אל מרן והקשיתי בפניו: "ילמדנו רבנו, הרי אנחנו, המוני העם צריכים להתייפח על עוון ביטול התורה שמצוי לרוב אצלנו, ודוקא כבודו שעמל ומתייגע כל ימיו בתורה הוא זה שמתייפח ובוכה על עון ביטול תורה?!"

השיב לי מרן ברוב ענוותנותו ואמר: "הלא כבר אמרו חכמים שאדם נתפס על עוון הדור, **ומי יודע כמה עונות יש לי**, כמה ביטול תורה יש באמתחתי, כי כבד המשא ממני..."

(משוש תבל ויקרא עמ' י"ג)

נאמר: דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב, ואמרו חכמים:

אלו עשרת ימי תשובה, והנה ברמב"ם (תשובה ג', ג') איתא: בראש השנה שוקלים עוונות וזכויות של כל אחד ואחד, מי שנמצא צדיק – נחתם לחיים ואלו רשע – נחתם למיתה, והבינוני תולין אותו עד יום הכיפורים, אם עשה תשובה – נחתם לחיים, ואם לאו – למיתה.

ולכאורה קשה, שהבינוני שהוסיף הרבה זכויות בעשרת ימי תשובה, נמצאים זכויותיו מרובים על עוונותיו, ונחשב לצדיק,

ולמה תלה הדבר בתשובה דוקא?

ונראה דהיינו טעמא כמו שכתב החידושי הרי"ם (פרשת וירא)

על הפסוק: ארדה נא ואראה הכצלקתה הבאה אלי עשו, כלה – כי בהיות שכאשר ה' מתקרב לבני אדם, נתווסף קדושה בארץ, וממילא בני האדם מתקרבים ביותר לה' יתברך ומתעוררים בתשובה, ואם לא יעשו תשובה גם לאחר התקרבות כזו – ראויים ח"ו לכליה... עיי"ש.

והכא נמי – כיון שיש התקרבות מה' יתברך לבני אדם בעשרת ימי תשובה, **ימים אלו ראויים בודאי לתשובה**, ואדם שאינו שב בתשובה עד יום הכיפורים ועד בכלל, גם כי ירבה זכויות, עצם הדבר שלא שב בתשובה וחרטה על עוונותיו, עוון זה מכריע את הכף לחובה.

(מאור ישראל, דרושים עמ' מ"ח)

רבים מההמון חושבים כי **תשובה** היינו שמכים על החזה נגד הלב ואומרים וידוי, וזהו פירוש **תשובה**, אולם טעות מרה היא,

דכבר פירשו המפרשים על זה ואמרו: על מה תוכו עוד תוסיפו סרה, אלו המכים כנגד ליבם ואוחזים מעשיהם בידם, ואינם מתחרטים על

מעשיהם בעזיבת החטא, הרי הם בהכאה גופא עוד מוסיפים סרה, כאילו הם באים לרמות את הקב"ה ח"ו, להראותו כלפי חוץ שהם

חוזרים, וכן אמרו בשם החפץ חיים כי לא המכה על לבו נקרא **חוזר בתשובה**, אלא מי שליבו מכה עליו הוא חוזר בתשובה, וכמו שנאמר:

ויך לב דוד אותו.

(מאור ישראל, דרושים עמ' ל"ב)

כתב המהר"ם מרוטנבורג בתשובה (דפוס פראג, דף קס"א ע"ב):

ושמא יאמר האדם רבו עוונותי מלמנות, היאך אעשה תשובה, ירא אני שהקב"ה לא יקבל תשובתי, לכך נאמר: מי אל כמוך נושא עוון

ועובר על פשע, וגדול כח התשובה שאפילו רשעים הבוגדים לפני יוצרם, מיד כשחוזרים בתשובה – הקב"ה מקבלם, שנאמר:

מור ואהלות קציעות כל **בגדותיך**, קרי ביה **בגידותיך** (מלשון בוגדים).

(מאור ישראל עמ' כ"ט)

עלון השבוע מוקדש

לעילוי נשמת האשה הכשרה

מרת **לידיה בת יוסף וכו"ה הנרייט ע"ה**

ולע"נ **מרת קלרת בת רחל ע"ה**

ת.נ.צ.ב.ה.

יו"ל ע"י מוסדות ישיבת בית שמש- ע.ר. 80-05166-58 טלפון 052-7123439 פקס - 02-6739933

לקבלת העלון במייל - yabiaomer1234@gmail.com